

Aw Ըltin Get Ya?

Krieshոn յ A Big Bang?

Aw յltin bigin? Usay յltin կոմոտ? Di ֆոս tin ճեն we մոտալման կին ուո բոտ նա tin ճեն we de rawnd am, di ալ we de na do. We պիկին կամ նա ճի ալ, i կին ուո բոտ պիպուլ էն tin ճեն պաս աւ i ուո բոտ inset. Na մո ֆո ուո ճի tin ճեն we de na do պաս ճի tin ճեն we de insay. As տեմ de go, ճեն կին bigin ֆո ուո se կաւեստյոն ճեն de բոտ usay յլ ճեն tin ya կոմոտ. Սիկին we սմոլ կին bigin ֆո աքս կաւեստյոն բոտ usay i կոմոտ էն ճեն կաւեստյոն ճեն de կին սիմպուլ ֆոս. Սիկին կին se, 'Usay ճի տա ճեն we de na ճի սկայ կոմոտ?' Եոկու տեմ, աւան սիմպուլ կաւեստյոն կին get սիմպուլ անսա. If ճի մամա յո պապա բիլիւ Գոճ, նա Կրիտիան, ճի անսա կին բի se, 'Գոճ քուտ ճեն de.' If ճի մամա յո պապա նա քոսին we ուո բիլիւ se Գոճ de, we ուո բիլիւ Գոճ, ճի անսա կին բի se, 'Ըոնց տեմ ճոն պաս, նա յոս աւան big big եոմ բին եոն էն tin ճեն յոս Լանդ նա ճի սպես.'

As ճեն de ol ճի կաւեստյոն ճեն de կամ սոֆիտիկիէտ, ուոտո յոս "աւ ճի տա ճեն ռիչ ճե" յ "աւ ճի մուն ռիչ ճե". Aw աւի go էքսպլեն Գալաքսի ճեն we de ֆա ֆրոմ տրիլյոն Լայտ Իա? Aw աւի go էքսպլեն աւ մոտալման եոճի, մոտալման երեն, կիճնի, յո յայ կոմպլեքս? Aw աւի go էքսպլեն յլ ճի Լո էն քոքոքոտի ճեմ ֆո ֆիզիկ we de ol յլ ճեն tin ya տոգեճա? Usay յլ ճի տա կոմոտ? Կաւեստյոն ճեն we get մո սոֆիտիկիէտ, ուո ճի get մո սոֆիտիկիէտ էն ռիզինոս անսա ճեն. Աւի աւանտ անսա ճեն we ճեն մեկ աւիտ Լոյիկ we go էբուլ ֆո բիա աւիտ կաւեստյոն էն քոքոքոտ. I աւիտ Բաք ֆո մեկ աւիտ Բաք ճի քոյիլին, էն աքս ֆո անսա we կոքոքոտ աւիտ յլ ճի տա we աւիտ ուո էն we get սենս քան ճի ֆես we աւիտ էն ճի աւան ճեն we de կոմենտ de աքս կաւեստյոն. Na ֆո քոքոքոտ աւիտ սենս ֆո Գրի ֆո անսա we ուոտո տրու յո we ճեն ուո մեկ ֆայն.

Աւի bigin ֆո սի se ճի սոս we յltin we de, նա սոս we պաս մոտալման, սոս we get սուքրեմ քաւա էն սենս էն սոս we get Գոճ աբիտ էն էտիկս. Եայ ճի ֆինիշոն ճա սոս de in nem Գոճ. Na ճի նա աւետին Սոլ բին տոկ նա Լետա Բո Րոմ 1: 20, 'Բիկոս ֆրոմ we Գոճ մեկ ճի ալ, Գոճ in կաւալիտի ճեն we աւիտ ուո de սի, in քաւա we go de տոտե go էն in ճի աւանտ նատյուր, ճեն ճոն քոնճաստանդ աւանտ կլիա աւանտ ֆրոմ աւետին ճեն մեկ տոտե ճի մոտալման ուո get էքսքյուզ.' Սոլ բին աւիտ. If աւիտ ուո էբուլ ֆո Լուք աւանտ էն սի աւետին ճեն ճոն մեկ էն ուո se ճի եոկու եոկու քոքոքոտ we de de ֆո ճա Գոճ we պաս մոտալման, we get յլ ճի քաւա, we get սենս, we get յլ ճի Գոճ աբիտ ճեն, աւետին go քոքոքոտ am to աւիտ?

Աւետին կոմ ֆրոմ? Ըltin կոմոտ ֆրոմ ճի Ըլմայտի Գոճ we de նա էւին էն ճի ալ, we Լեք աւիտ էն մեկ աւիտ էն յլ աւետին աւիտ de սի.

Natural Law or Supernatural Force?

Աւետին աքս ճի կաւեստյոն բոտ ճի քոյիլին, ճի Կրիտիան in սենս նա ճի տա ալ բին get ֆո get ա bigինին we պաս մոտալման. Ըլ bigինին ֆո ճի Եայբուլ, we նա Գոճ in Աոճ, se 'Բոս, Գոճ մեկ ճի էւին էն ճի ալ.' (Եւենիս 1) Ըն կին ճեկ ճա սեմ tin de

bak en bak insay di skripcho. 'I rap in sef wit layt lek klos, I de strech di evin lek tent en le di bim den na In op rum den pan den wata. I de mek di klawd bi In chariot en I de rayd pan di briz in wing den. I de mek briz bi in mesenja, faya faya in savant den. I put di wol pan in fawndeshon.' (Sam 104) Udat mek oltin we de? God du - God di Papa, Pikin en Oli Spirit.

Asso, Leta F3 Kolose 1: 16, se 'Bikos na in mek oltin, tin den we de na evin en na dis wol, we wi de si en we wi no de si, ileksef na tron o pawa o rula o pawa, na in mek oltin en fo am.' I de bifo oltin en insay Am, oltin de ol togeda.' Na den ansa den de fo di Kristian. Aw oltin kam ya? Na bin wan pawa we pas motalman.

Bot fo di wan den we go ol di premis se oltin kam tru natura fos, den kin si densef na pozishon we no difens.

Tu besik tin de na dis yunivas. Matter de en enaji de. Di problem na dat, matirial o enaji no get eni pawa fo mek tin den insay densef. Matyu no de mek oda tin. Wan wud no kin mek oda wud bay in sef. Den de yuz matirial en enaji oltim. Omos tem yu don yeri sayensman den tel wi se dis yunivas we wi get de ron don? Den tel wi se wi san we na sta na di Milki We galaksi, na lek midul ej so. Den se afta wan bilyon ia, wi san go yuz ol in enaji as tem de go. I de wind don. If wi yunivas get tin den en enaji, usay den tin den de komot? Bay di lo we God mek, den no mek densef. Usay den komot? Bay natura law, den de wind don en den go spend den. Udat mek di big ples fo kip enaji fos? Natural science no ansa.

Di sayens tiori we de naw se layt, enitem we den mek am, komot from tin den we no get layf. Dat na intrestin asompshon, noto so? Insay wan buk we den bin pul noto so long tem we den kol "Issues and Evolution", i tok da sem tin de, 'Di asompshon se ol layf komot from tin den we no get layf, na di modan sayensman fo mek am if i biliv se di kwestyon, 'Wetin na.' layf?' de insay di natura sayens den.' Di poynt na dat di wan den we de tok se no koz no bin de we pas motalman, fo tok se layf komot from scontin we no get layf. Bot, dat de flay insay di fes fo di modan sayens. Yu don eva yeri bot di tiori bot spontaneous generation, wan tiori we bin popul insay di 19th sentinari se layf rili komot from tin den we no get layf? Di pipul den we bin de trade trade bin biliv se wom kin rili komot from os den ia we den kin put insay wata. Ah, bot along kam wan notis sayensman we nem Louis Pasteur. Yu go don yeri bot am, i bin big pan milk. Pasto tru boku eksperiens den bin chek di konklushon se layf no kin komot from tin den we no get layf. Yu si di poynt? Yu si se di wan den we de se dis wol en dis wan ol wol som kayn we jos don de oltim?

Sayns get fo ripudiet in sef fo ol wan no-krieshonist view. As wi de luk dis kwestyon, 'Usay oltin komot?' We den ridyus am to scontin we posin kin pik, o wan pawa we pas motalman bin de fo mek tin, o na jos natura lo bin de. Rili no choice no de fo mek. I bin get fo get pawa we pas motalman.

Na bay we den mek am ya o na aksident mek i kam ya?

Tink bot di tru tin se wi wol ful-op wit boku boku tin den we get layf, en eni wan pan den kompleks en sofistikieted pas eni man- mek scontin. In oda wod den, boku boku sens bin de we get fo du wit da pawa we pas motalman we put oltin ya. Wi bodi get boku boku sel den. Yu no se eni smol sel get ilektrik sistem we kompleks

pas di telifon sistem we de na siti we get 30,000 pipul den? Yu no tink se dat na wɔndaful tin? Di kwestyɔn na, 'Eni tin de we mɔtalman mek we wi go akɔntayn fɔ apat frɔm di we aw den mek am en mek am wit sens?' Imajin di telifon sistem na siti we di sayz tan lek Nyu Yɔk Siti. Tink bɔt ɔl di switch den, ɔl di intriket waya den, di sataylayt ap-link. Tink bɔt ɔl wetin bin go insay dat. Imajin se sɔmbɔdi tel yu se no bɔdi no mek dat. Nɔbɔdi no dro eni pikcho, no plan no bin de, en nɔbɔdi no bin mek da wan ol sɛnerio de, bɔt i jɔs jɔs apin. Di big big fulman na di wɔl no go biliv dat. Besik rationality se if wi si sɔntin we kɔmpleks, wi de tek am se na dizayn en intelijens. Bikɔs i rili laf fɔ tink se den mek eni divays we mɔtalman mek we den no mek am en we den no mek am, aw i rili laf fɔ tink se no dizayn no bin de pan den tin ya we nɔto mɔtalman mek, en eni wan pan den kɔmpleks mɔ? di mɔtalman bren, di mɔtalman bɔdi, di kidni - di big big filta sistem na di wɔl. wan sayensman bin put insay wan jɔnal we den jɔs du se di chans fɔ wan protin mɔlikul fɔ fɔl tɔgeda in ples at random - di chans fɔ dat na $1 \times 2.02 \times 10^{239}$ th pawa. Na bay chans ɔ na den mek am? Di pɔsin we biliv gri fɔ tek pat den lek Sam 19: 1 we Devid rayt se, 'Di evin de tɔk bɔt Gɔd in glori en di skay de tɔk bɔt wetin i mek wit in an.' Fɔ tru, wan dizayn bin de en i bin fayn.

Supernatural ɔ Natural?

I bin rili pas mɔtalman. Dizayn ɔ aksident? I bin get fɔ dɔn bi dizayn. Bɔt wetin wi go se bɔt di kayn we aw da Wan we mek ɔltin tan? A de fain se mɔ en mɔ pipul den na wi wɔl redi fɔ aksept di tru tin se i bin get fɔ get wan Krieta, bɔt mɔ en mɔ de tek am bak se Krio na bin sɔm kɔsmik fɔs, sɔm big big glob ɔf enaji de na di yunivas, nɔto pɔsin in yon Gɔd. To dat wi nid fɔ tek wan luk pan wi yunivas. Sɔntende wi kin si tin den we no de pan am, bɔt di mɔtalman den we de na dis wɔl get wan sens we den bɔn wit fɔ biev fayn. Yu no tink se as yu de span di sivilizayshɔn den we bin de na dis wɔl fɔ long long tem, na wan wɔndaful kɔnsistens de fɔ wetin wi kɔl gud en wetin wi kɔl bad. If yu go bak to di Ijipshian den ɔ di Amerikan Indian den ɔ to di Inka den ɔ di Babilɔn pipul den, di sivilizayshɔn den we no bin get eni kontakt wit densesf, en bɔku tem den lo we den bin get bin rili fiba. I no bin de akɔdin to lo ɔltɛm fɔ kil pɔsin, i no bin de akɔdin to lo ɔltɛm fɔ tif, en i no bin de akɔdin to lo ɔltɛm fɔ lay. Den bin get tin den we den bin de du fɔ du mami en dadi biznes insay eni wan pan den sivilizayshɔn den de. I tan lek se insay den pipul den de, den bin bɔn am fɔ no wetin rayt en wetin rɔɲ. Na di sem tin ɔlsay na di wɔl. Wetin mek wi de kɔl man lek Hitler ɔ Saddam Hussein ɔlsay na di wɔl wikɛd? Wetin bad go min if nɔto pɔsin we mek wi gud gud wan? Iv go jɔs bi mi preferens as opɔsite yu yon, en wi prefekshɔn go bɔku lek aw pipul den de na dis wɔl, bɔt nɔto so.

Den gi wi sens fɔ get gud abit. Moral sense no kɔmɔt frɔm sɔntin we no get moral. If wi dɔn kɔmɔt frɔm rɔk, dɔti, en matirial, usay wi get kɔnshens ɔ moraliti?

Wi bigin fɔ si se di sɔs we ɔltin we de, na sɔs we pas mɔtalman, sɔs we get suprem pawa en intelekt, en sɔs we get gud abit en etiks, en bay difinishɔn, den kɔl da sɔs de Gɔd. Na dis na wetin Pɔl bin tɔk na Leta Fɔ Rom 1: 20, 'Bikɔs frɔm we Gɔd mek di wɔl, Gɔd in kwaliti den we wi no de si, in pawa we go de sote go en in divayn nature, den dɔn ɔndastand am klia wan frɔm wetin den mek so dat mɔtalman no get ekskyuz.' Pɔl bin rayt. If yu no ebul fɔ luk rawnd en si wetin den dɔn mek en no di bɔku bɔku pruf den we de de fɔ da Gɔd we pas mɔtalman, we get ɔl di pawa, we get sens, we get ɔl di gud abit den, wetin go pruv am to yu?

Wetin evritin komot? Frɔm di ɔlmayti Gɔd we de na evin en di wɔl, we lek wi en mek wi en ɔl wetin wi de si.

Amazing Grace Lesin # 1001 Stivin Flat

Kweshɔn den

1. Yu tink se pawa we go de sote go ɛn di divayn nature kin ɔndastand klia wan bay wetin Gɔd mek?

Yes ___ No ___

2. Aw dɛn mek tin dɛn?

a. ___ Nɔbɔdi nɔ no

b. ___ Wan big bang

c. ___ we dɛn mek bay ɛn pawa we go de sote go

d. ___ Nɔn pan di wan dɛn we de ɔp

3. Uswan pan di tu tin dɛn we de na di yunivas dɛn mek?

a. ___ Matyu

b. ___ ɛnaji

c. ___ nɔto ɔl tu

4. Na aksident mek di tin dɛn we Gɔd mek.

Tru ___ Falz ___

5. Sins survival of di fittest de insay di animal wɔl, dɛn nɔ inherent moraliti nɔ de insay mɔtalman?

Tru ___ falz ___